

GRIFFIE EERSTE KAMER

NR. 157 642.05

RUB.

VI

DATUM 14 JUN 2016

KOPIE

vtj

VERW.

Input Silex op vragen bij het gesprek met de KEI – betrokkenen op 7 juni in de Eerste Kamer:
(ingediend op 13 juni 2016)

Samenvatting belangrijkste punten

- **Invoerdatum behoudt momentum:** Silex onderstreept belang om voor de zomer een invoerdatum bekend te maken, om het momentum bij alle ketenpartners te behouden;
- **Digitaal via één kanaal:** Silex pleit ervoor dat via beide digitale kanalen (MijnRechtspraak.nl én Aansluitpunt Rechtspraak) dezelfde handelingen uit te voeren zijn (desnoods via tijdelijke 'work-around'), zodat gebruikers niet genooddaakt zijn om tussen digitale kanalen te switchen, om extra fouten als gevolg van complexe werkinstructies te vermijden; en zodat de prikkel bij de Rechtspraak ligt om beide digitale kanalen gelijk aan elkaar te maken
- **Ketenbenadering:** Silex pleit ervoor dat Go/NoGo beslissingen genomen worden op basis van duidelijk vooraf met ketenpartijen afgestemde criteria en wijze van vaststelling wanneer hieraan voldaan is, bij elke faseovergang: van Ketentest naar Experimenteerfase naar Pilot naar landelijke uitrol. Dat betekent dat de Rechtspraak alleen kan beslissen op basis van heldere criteria en in overleg met ketenpartners;
- **Omgekeerde bewijslast:** Silex meent dat de omgekeerde bewijsvoering bij termijnoverschrijding in digitale zaken niet fair is. Als er een adequate keten is opgezet die betrouwbaar werkt, dan moet de indiener beroep kunnen doen op verschoning bij technische onvolkomenheden.

Algemene vragen

- **Gericht aan alle betrokkenen: RvdR, NOvA, Spir-it, Silex, NVvR, Tegenlicht, KBvG**
 - **Wordt de wens tot digitalisering nog steeds door de betrokkenen gedeeld en heeft behandeling door de Eerste Kamer van de wetsvoorstellen vóór de zomer de voorkeur boven uitstel; zo ja, waarom, zo nee, waarom niet.**

Ja, Silex geeft de voorkeur aan behandeling door de Eerste Kamer vóór de zomer. Silex staat klaar om de systeemkoppeling vanuit de advocatuur te realiseren. Bekendmaking van een datum zorgt voor behoud van momentum dat is opgebouwd binnen de branche, nodig om tot realisatie van een systeemkoppeling te komen die de impact van de verandering kan mitigeren.

De huidige planning met start wettelijke verplichting op 1 januari 2017 is ambitieus, wat de tijd voor grondige testen zeer kort maakt. Voor Silex is het een projectrisico dat de wettelijke verplichting intreedt zonder tijd voor grondige testen. Andere testpartners van de Rechtspraak die een systeemkoppeling maken zullen hetzelfde risico ervaren. Een invoertermijn van 9 maanden geeft hier gedegen tijd voor.

- **Is er consensus bij alle betrokkenen over de eind-functionaliteit van het Systeem? Is het *equality of arms* beginsel voldoende gewaarborgd, nu het er naar uit ziet dat het voorzieningenniveau van de rechterlijke macht ter zitting verschilt van die van de advocaten? Zo ja, zou dit te rechtvaardigen zijn en wat betekent het honoreren van dit beginsel voor het project in tijd en kosten?**

Nee, Er is geen consensus over de eind-functionaliteit op lange termijn. De Rechtspraak heeft nog geen gezamenlijke visie ontwikkeld met haar ketenpartners om voor alle ketenpartijen voordeel uit digitalisering te halen. Silex pleit voor een gezamenlijke

aanpak tot ketenintegratie, waarin belangrijke beslissingen over scope en overgang tot uitrol in gezamenlijkheid worden genomen door alle betrokken ketenpartners. Niet door de Rechtspraak in afzondering. Dergelijke beslissingen hebben namelijk grote impact op alle partners in de digitale keten en voorkomt het slechts verschuiven van problemen in plaats van het verbeteren van de totale keten.

Het verschil in voorzieningsniveau ter zitting ziet Silex vooral in het gebrek aan voldoende toegang tot internet en de mogelijkheid om grote dossiers goed weer te geven (werkplek met voldoende ruimte en grote schermen).

- **Welke andere betrokkenen zijn er nog meer actief met het voorbereiden van aansluitingen zoals een systeemkoppeling, zoals de grote advocatenkantoren die zijn verenigd in Silex; voor wiens kosten zijn de investeringen? Hoe is de toegang van niet gekoppelde (meestal kleine) kantoren gewaarborgd?**

Realisatiepartijen: Er zijn momenteel 4 partijen van plan om een systeemkoppeling te realiseren tussen Rechtspraak en advocatuur: Silex, Aneto, Basenet en Armarium. Drie daarvan zijn ook testpartner van de Rechtspraak tijdens ontwikkeling van de software.

Kosten: Er zijn twee kanten van het koppelvlak nodig die op elkaar inhaken: één aan de kant van de Rechtspraak, één aan de kant van de advocatuur. De kosten van de ontwikkeling van Aansluitpunt Rechtspraak zijn voor de Rechtspraak. De kosten voor de koppelingen die de diverse partijen realiseren, zijn voor de advocatuur. Ongeacht of dit als voorinvestering is voor realisatie van het koppelvlak, of als afnemer na realisatie. Zorgpunt is hier de aansluiting met andere instanties die niet via project KEI digitaliseren. Raad van State en Hoge Raad en Openbaar Ministerie hebben elk eigen digitaliseringsprojecten om digitaal procederen mogelijk te maken, die technisch gezien helemaal los staan van KEI. Deze projecten hebben géén budgetten gereserveerd om een systeemkoppeling te realiseren.

Toegang kantoren: Er zijn twee digitale kanalen. Advocatenkantoren kunnen kiezen of zij digitaal willen procederen via MijnRechtspraak.nl of via een systeemkoppeling. Daarnaast zullen systeemkoppelingen na ontwikkeling van Civiel 1.0 als product beschikbaar zijn voor alle advocatenkantoren, ongeacht grootte.

- **De rechtspraak is al volop bezig met digitaliseren bij toezicht-asiel- en bewaringszaken. Wat zijn de eerste ervaringen en leerpunten die voor het KEI-project van belang zijn? Hoe worden termijnoverschrijding als gevolg van digitale problemen daar opgelost?**

Naar de huidige stand van zaken zal een advocaat zich alleen kunnen verschonen wanneer hij/zij een termijn overschrijdt door technische problemen aan de zijde van de Rechtspraak, vastgesteld door de Rechtspraak. In andere gevallen bestaat die verschoningsmogelijkheid vooralsnog niet.

Silex is van mening dat deze eenzijdige bewijslast en bewijsvoering niet reëel is en termijnoverschrijding ook verschoonbaar moet zijn in andere gevallen.

In een digitale keten zullen zich immers ook verstoringen voordoen waarbij niet duidelijk aan te wijzen is waardoor het probleem veroorzaakt is en bij welke partij het probleem ligt (Rechtspraak of ketenpartner). Vaak zal er sprake zijn van een keten van oorzaken waarbij beide partijen een rol gespeeld hebben.

Als er een adequate keten is opgezet die betrouwbaar werkt, dan moet de indiener beroep kunnen doen op verschoning bij technische onvolkomenheden.

Specifieke vragen

- **NOvA en Silex**

- Sommige proceshandelingen zullen in de huidige opzet niet via het Aansluitpunt Rechtspraak van Silex kunnen worden geaccommodeerd (bijv. aanbrengen via Art 112 Rv.). Zo ja, waarom? En zo niet, wat is de reden dat dit niet eerst zou kunnen worden afgerond alvorens live te gaan?

Digitaal via één kanaal

Er zijn straks twee digitale kanalen, die beide het volledige digitale proces moeten kunnen ondersteunen en inwisselbaar van elkaar moeten zijn. Echter, de laatste scopevernuwing van *Aansluitpunt Rechtspraak Civiel 1.0* leidt tot een verschil in functionele mogelijkheden van beide digitale kanalen. Op dit moment heeft de Rechtspraak haar originele standpunt 'gelijkheid in functionaliteit' tussen MijnRechtspraak.nl en Aansluitpunt Rechtspraak (systeemkoppeling) verlaten voor Civiel 1.0. Zo zijn handelingen als aanbrengen via art 112 straks niet mogelijk in Aansluitpunt Rechtspraak en wel in MijnRechtspraak. Naar de mening van Silex is de systeemkoppeling daardoor geen volwaardig alternatief voor MijnRechtspraak.nl. Dat vereist namelijk functionele gelijkwaardigheid.

Het gevolg is dat bepaalde handelingen in een civiele procedure niet via de systeemkoppeling afgehandeld kunnen worden en advocaten voor die handelingen naar het andere digitale kanaal (MijnRechtspraak) moeten. Silex vindt dit onacceptabel. Gelijke functionaliteit tussen kanalen is cruciaal. Enerzijds om duidelijkheid voor eindgebruikers te creëren en ook voor de Rechtspraak nadelige foutgevoeligheid te voorkomen. Anderzijds ook om de investering van de advocatuur te rechtvaardigen.

De Rechtspraak mag haar onvermogen om twee gelijkwaardige digitale kanalen op te leveren niet afwentelen op haar ketenpartners. Silex is bereid om samen met de Rechtspraak te zorgen voor tijdelijke oplossingen om digitaal via één kanaal te procederen. Dat zal in eerste instantie voor de Rechtspraak extra inspanning vergen. Volgens Silex zorgt dit wel voor de juiste prikkel bij de Rechtspraak om in volgende versies de functionaliteit van MijnRechtspraak.nl en Aansluitpunt Rechtspraak gelijk te trekken.

- **Procesmatig: hoe vindt de afstemming tussen alle betrokkenen plaats voordat er in Civiel 1.0 een go-no-go besluit wordt genomen (dat per KB wordt geformaliseerd)?**

Momenteel is onduidelijk hoe de afstemming tussen betrokken partijen is om tot een go-no-go besluit voor Civiel 1.0 te komen. De NOvA heeft van de minister weliswaar een adviesrecht gekregen, maar onduidelijk is wat de gevolgen van een negatief advies zouden zijn. Tijdens het rondetafelgesprek trok Frits Bakker die beslissing zeer eenzijdig naar de kant van de Rechtspraak, terwijl de criteria onder welke de go-no-go beslissing genomen gaat worden, nog niet helder met alle partijen zijn gedeeld.

Silex pleit ervoor dat Go/NoGo beslissingen genomen worden op basis van duidelijk vooraf met ketenpartijen afgestemde criteria en wijze van vaststelling wanneer hieraan voldaan is, bij elke faseovergang van Ketentest naar Experimenteerfase naar Pilot naar landelijke uitrol. Dat betekent dat de Rechtspraak niet eenzijdig kan beslissen.

Voor additionele toelichting kunt u contact opnemen met :

Alexander Hijmering

alexander.hijmering@nautadutilh.com

(0653) 664 442